



Edukacja Pacjenta

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2025/2026
Wydział	Lekarski
Kierunek studiów	Lekarski
Dyscyplina wiodąca	Nauki medyczne
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Poziom kształcenia	Jednolite magisterskie
Forma studiów	Stacjonarne i niestacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Fakultatywny
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Zaliczenie
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Zakład Medycyny Społecznej i Zdrowia Publicznego Kampus Banacha Centrum Symulacji Medycznych ul. A. Pawińskiego 3a 02-106 Warszawa
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Prof. dr hab. n. med. Aneta Nitsch-Osuch
Koordynator przedmiotu	dr n. med. Katarzyna Lewtak katarzyna.lewtak@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus	dr n. med. Katarzyna Lewtak katarzyna.lewtak@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	dr n. med. Katarzyna Lewtak

2. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Rok i semestr studiów	I i II rok; semestr zimowy, semestr letni	Liczba punktów ECTS	2.00
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)			
seminarium (S)		30 (e-learning)	1.2
ćwiczenia (C)			
e-learning (e-L)			
zajęcia praktyczne (ZP)			
praktyka zawodowa (PZ)			
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		20	0.8

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	uzyskanie kompetencji do prowadzenia edukacji zdrowotnej pacjenta w instytucjach publicznych i komercyjnych systemu zdrowotnego.

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z 29 września 2023 r.)
Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	
D.W2.	pojęcia zdrowia i choroby, wpływ środowiska społecznego (rodzina, praca, relacje społeczne) oraz uwarunkowań społeczno-kulturowych (pochodzenie, status społeczny, wyznanie, narodowość i grupa etniczna) na stan zdrowia pacjenta;
D.W3.	zachowania człowieka sprzyjające utrzymaniu zdrowia i zasady motywowania pacjenta do zachowań prozdrowotnych (model zmiany Prochaski i DiClemente, wywiad motywujący);
D.W5.	postawy społeczne wobec choroby, niepełnosprawności i starości oraz specyficzne oddziaływanie stereotypów, uprzedzeń i dyskryminacji;

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do Zarządzenia nr .../2024 Rektora WUM z dnia2024 r.)

D.W6.	pojęcie empatii oraz zwroty i zachowania służące jej wyrażaniu;
D.W7.	specyfikę i rolę komunikacji werbalnej (świadome konstruowanie komunikatów) i niewerbalnej (np. mimika, gesty, zarządzanie ciszą i przestrzenią);
D.W10.	psychospołeczne konsekwencje choroby dla rodziny pacjenta (rodzina z chorym dzieckiem, w tym nastoletnim, dorosłym i osobą starszą);
D.W16.	prawa pacjenta oraz pojęcie dobra pacjenta;
D.W19.	podstawy medycyny opartej na dowodach;
E.W38.	zasady zachowań prozdrowotnych, podstawy profilaktyki i wczesnej wykrywalności najczęstszych chorób cywilizacyjnych oraz zasady badań przesiewowych w tych chorobach;
G.W1.	metody oceny stanu zdrowia jednostki i populacji, mierniki i zasady monitorowania stanu zdrowia populacji, systemy klasyfikacji chorób i procedur medycznych;

Umiejętności – Absolwent* potrafi:

D.U1.	przestrzegać wzorców etycznych w działaniach zawodowych, w tym zaplanować i przeprowadzić proces terapeutyczny zgodnie z wartościami etycznymi oraz ideą humanizmu w medycynie;
D.U3.	przestrzegać praw pacjenta;
D.U10.	stosować adekwatnie do sytuacji pytania otwarte, zamknięte, parafrazę, klaryfikację, podsumowania wewnętrzne i końcowe, sygnalizowanie, aktywne słuchanie (np. wychwytywanie i rozpoznawanie sygnałów wysyłanych przez rozmówcę, techniki werbalne i niewerbalne) i facylitację (zachęcanie rozmówcy do wypowiedzi);
D.U11.	dostosować sposób komunikacji werbalnej do potrzeb pacjenta, wyrażając się w sposób zrozumiały i unikając żargonu medycznego;
D.U13.	nawiązać z pacjentem i osobą towarzyszącą pacjentowi kontakt służący budowaniu właściwej relacji (np. Model 4 nawyków – 4 Habits Model: Zainwestuj w początek (Invest in the beginning), Wykaż empatię (Demonstrate empathy), Rozpoznaj perspektywę pacjenta (Elicit the patient's perspective), Zainwestuj w koniec (Invest in the end));
D.U14.	spójrzeć na sytuację z perspektywy pacjenta, budując odpowiedni kontekst rozmowy i używając metody elicytacji, a następnie uwzględnić ją w budowaniu komunikatów werbalnych.
E.U1.	zebrać wywiad z dorosłym, w tym osobą starszą, wykorzystując umiejętności dotyczące treści, procesu i percepcji komunikowania się, z uwzględnieniem perspektywy biomedycznej i perspektywy pacjenta;
E.U2.	zebrać wywiad z dzieckiem i jego opiekunami, wykorzystując umiejętności dotyczące treści, procesu i percepcji komunikowania się, z uwzględnieniem perspektywy biomedycznej i perspektywy pacjenta;
E.U21.	przeprowadzić edukację zdrowotną pacjenta, w tym edukację żywieniową dostosowaną do indywidualnych potrzeb;
E.U25.	przekazywać pacjentowi informacje, dostosowując ich ilość i treść do potrzeb i możliwości pacjenta, oraz uzupełniać informacje werbalne modelami i informacją pisemną, w tym wykresami i instrukcjami oraz odpowiednio je stosować;
E.U26.	podejmować wspólnie z pacjentem decyzje diagnostyczno-terapeutyczne (oceniać stopień zaangażowania pacjenta, jego potrzeby i możliwości w tym zakresie, zachęcać pacjenta do brania aktywnego udziału w procesie podejmowania decyzji, omawiać zalety, wady, spodziewane rezultaty i konsekwencje wynikające z decyzji) i uzyskiwać świadomą zgodę pacjenta;
E.U27.	komunikować się z pacjentami z grup zagrożonych wykluczeniem ekonomicznym lub społecznym, z poszanowaniem ich godności;
E.U28.	identyfikować społeczne determinanty zdrowia, wskaźniki występowania zachowań antyzdrowotnych i autodestrukcyjnych oraz omawiać je z pacjentem i sporządzić notatkę w dokumentacji medycznej;

G.U1.	opisywać strukturę demograficzną ludności i na tej podstawie oceniać i przewidywać problemy zdrowotne populacji;
G.U2.	zbierać informacje na temat uwarunkowań i obecności czynników ryzyka chorób zakaźnych i niezakaźnych oraz planować działania profilaktyczne na różnym poziomie zapobiegania;

*W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 29 września 2023 wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
--------------------------	-------------------

Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:

W1	problematykę edukacji prozdrowotnej;
W2	zasady prowadzenia badań naukowych i upowszechniania ich wyników.

Umiejętności – Absolwent potrafi:

U1	przeprowadzić diagnostykę najczęstszych chorób, ocenić i opisać stan somatyczny i psychiczny pacjenta;
U2	planować własną aktywność edukacyjną i stale doskładać się w celu aktualizacji wiedzy.

Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:

K1	nawiązania i utrzymania głębokiego oraz pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych;
K2	kierowania się dobrem pacjenta;
K3	podejmowania działań wobec pacjenta w oparciu o zasady etyczne, ze świadomością społecznych uwarunkowań i ograniczeń wynikających z choroby;
K4	propagowania zachowań prozdrowotnych;
K5	korzystania z obiektywnych źródeł informacji;

6. ZAJĘCIA

Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
(e-L) seminarium 1 online, asynchronicznie	Czym jest edukacja zdrowotna?	D.W2, D.W16, D.W19, E.W38, D.U1, D.U3, D.U10, D.U11, D.U13, E.U21, E.U25-28
(e-L) seminarium 2 online, asynchronicznie	Metody edukacji zdrowotnej – od porady do akcji społecznej;	D.W7, D.W10, D.W16, D.W19, E.W38, D.U1, D.U3, D.U10, D.U11, D.U13, D.U14, E.U21, E.U25-28
(e-L) seminarium 3 online, asynchronicznie	Dlaczego pacjenci nie słuchają lekarzy? O przestrzeganiu zaleceń terapeutycznych.	D.W2, D.W5, D.W6, D.W7, D.W10, D.W16, D.W19, D.U1,

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do Zarządzenia nr .../2024 Rektora WUM z dnia2024 r.)

		D.U3, D.U10, D.U11, D.U13, D.U14, E.U1, E.U2, E.U25-28
(e-L) seminarium 4 online, asynchronicznie	Współodpowiedzialność w procesie leczniczym. Compliance, adherence, concordance.	D.W5, D.W10, D.U1, D.U3, D.U14, E.U1, E.U2
(e-L) seminarium 5 online, asynchronicznie	Kompetencje zdrowotne (health literacy);	D.W2, D.W5, D.W7, D.W10, G.W1, D.U13, D.U14
(e-L) seminarium 6 online, asynchronicznie	Patient experience – jak uwzględniać na co dzień potrzeby pacjentów?	D.W5, D.W6, D.W7, D.W10, D.W16, D.U1, D.U3, D.U10, D.U11, D.U13, D.U14, G.U1
(e-L) seminarium 7 online, asynchronicznie	Teorie genezy / zmiany zachowań zdrowotnych;	D.W3, E.W38
(e-L) seminarium 8 online, asynchronicznie	Jak skutecznie edukować i motywować pacjentów do zmiany zachowania?	D.W2, D.W3, D.W6, D.W7, D.W10, D.W16, D.W19, E.W38, D.U1, D.U3, D.U10, D.U11, D.U13, D.U14, E.U1, E.U2, E.U21, E.U25-28,
(e-L) seminarium 9 online, asynchronicznie	Przegląd aplikacji mobilnych dla lekarzy i pacjentów;	D.W5, D.W7, D.W19, E.W38, D.U1, D.U3, D.U13, E.U21, E.U25-28,
(e-L) seminarium 10 online, asynchronicznie	Inicjatywy z zakresu edukacji pacjenta w Polsce i na świecie.	D.W3, D.W5, D.W7, D.W10, D.W16, D.W19, E.W38, G.W1, D.U1, D.U3, D.U10, D.U11, D.U13, D.U14, E.U21, E.U25-28

7. LITERATURA

Obowiązkowa

1. Barbara Woynarowska. Edukacja zdrowotna. Red. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 2017
2. Dorota Cianciara. Zarys współczesnej promocji zdrowia. (red). Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2010

Uzupełniająca

1. Aleksandra Łuszczyńska. Zmiana zachowań zdrowotnych. Dlaczego dobre chęci nie wystarczają? GWP 2004
2. Maria Nowina-Konopka. Komunikacja lekarz-pacjent. Teoria i praktyka. Instytut Dziennikarstwa, Mediów i Komunikacji Społecznej Uniwersytet Jagielloński Kraków 2016. <https://media.uj.edu.pl/documents/1384650/134373778/ebook-komunikacja-lekarz-pacjent.pdf/2d9ab121-6595-4fe0-a318-0b778bf6d3d8>

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
--	--	----------------------

D.W2, D.W3, D.W5, D.W6, D.W7, D.W10, D.W16, D.W19, E.W38, G.W1, D.U1, D.U3, D.U10, D.U11, D.U13, D.U14, E.U1, E.U2, E.U21, E.U25, E.U26, E.U27, E.U28, G.U1, G.U2	Zrealizowanie wszystkich modułów szkolenia e-learningowego, poprawne rozwiązanie wszystkich zadań oraz quizów zamieszczonych na platformie e-learningowej. Test końcowy	Próg zaliczeniowy testu końcowego to 70%.
---	---	--

9. INFORMACJE DODATKOWE

Informacje dodatkowe:

- Limit uczestników na jedną edycję kursu: 500 osób.
- Liczba dopuszczalnych podejść do zaliczenia: 3 (zgodnie z § 26 ust. 1–2, § 27 ust. 3 oraz § 28 ust. 1 Regulaminu Studiów).
- Kurs realizowany jest w całości na platformie www.e-learning.wum.edu.pl.

Warunki zaliczenia:

- Zapoznanie się z materiałami zamieszczonymi w poszczególnych modułach kursu.
- Wykonanie quizów lub zadań po każdym module.
- Przesłanie zadań pisemnych przez platformę i uzyskanie ich pozytywnej oceny przed przystąpieniem do testu końcowego.
- Zdanie testu końcowego dostępnego na platformie.
- Certyfikat ukończenia kursu jest dostępny wyłącznie po pozytywnym zaliczeniu testu końcowego oraz uzyskaniu pozytywnej oceny wszystkich zadań.

Ważne:

Informacje o zajęciach przesyłane są wyłącznie na studenckie konta poczty WUM. Zgodnie z zarządzeniem JM Rektora WUM, studenci są zobowiązani do korzystania z adresów mailowych WUM w korespondencji z nauczycielami.

Koło Naukowe:

Przy Zakładzie Medycyny Społecznej i Zdrowia Publicznego działa Studenckie Koło Naukowe Higieny i Profilaktyki. Zapraszamy wszystkie osoby zainteresowane działalnością naukową w zakresie medycyny prewencyjnej (granty badawcze, udział w konferencjach naukowych, publikacje w czasopismach z listy MNiSW).

Kontakt: katarzyna.lewtak@wum.edu.pl

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich